

Azərbaycan Respublikasının
Kiçik və Orta Biznesin
İnkişafı Agentliyi

SAT
GROUP

Bazar araşdırması təqdimatı

**MƏİŞƏT TULLANTILARININ
KONTEYNERLƏRİNİN İSTEHSALI
VƏ SATIŞI İMKANLARI**

► Araşdırma metodologiyası

Məişət tullantıları konteynerləri üzrə bazar araşdırması çərçivəsində aşağıdakı araşdırma növlərindən və sorğulardan istifadə olunub :

- Kabinet araşdırması, o cümlədən müxtəlif mənbələrdən əldə edilmiş statistik və analitik məlumatlar;
- Ekspertlərlə görüşlər (məişət tullantıları konteynerlərin satışını həyata keçirən şirkətlərin rəhbərləri və satış menecerləri ilə)
- SWOT analizi

MƏİŞƏT TULLANTILARI KONTEYNERLƏRİ HAQQINDA

► Məişət tullantıları haqqında

Məişət tullantıları konteynerləri əsasən iki növ materialdan hazırlanır: dəmir və plastik. Hər bir material üçün bir neçə ölçüdə istehsal mümkündür. Plastik materialda ölçülər 20 litrdən başlayır. Bu material üzrə 40 litr, 50 litr, 60 litr, 100 litr, 120 litr, 240 litr, 360 litr, 400 litr, 700 litr, 1100 litr ölçüləri də mövcuddur.

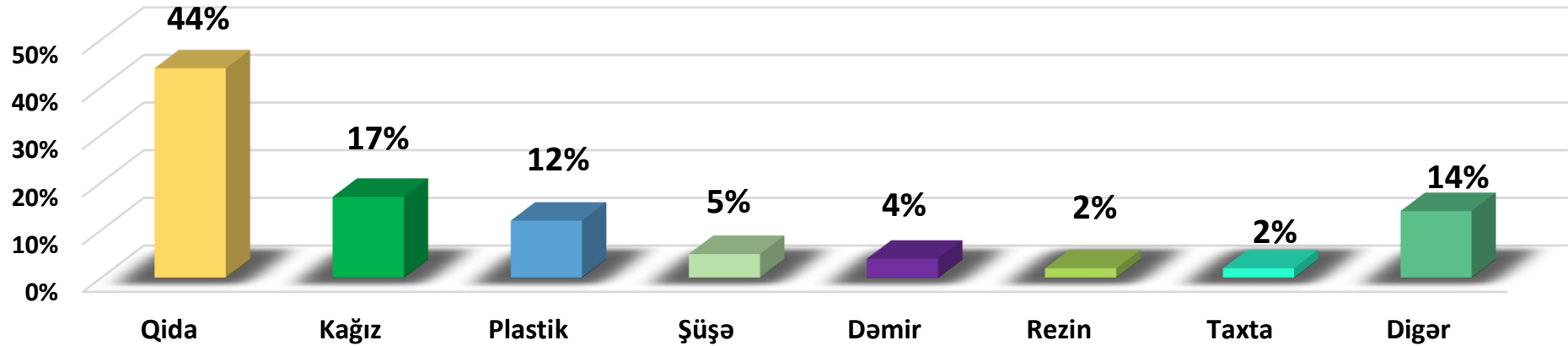
Dəmir materialında kiçik ölçüdə konteyner hazırlamaq sərfəli olmadığı üçün əsasən 240 litr, 400 litr, 600 litr, 1100 litr ölçülərində hazırlanır. Konteynerlərin qiymətlərinin hesablanması zamanı ölçü amilindən başqa digər əsas amil pedalın və qapağın olmasıdır. Plastik materialdan 10 rəngdə konteyner hazırlanması mümkündür.

MƏİŞƏT TULLANTILARINA DAİR STATİSTİK GÖSTƏRİCİLƏR

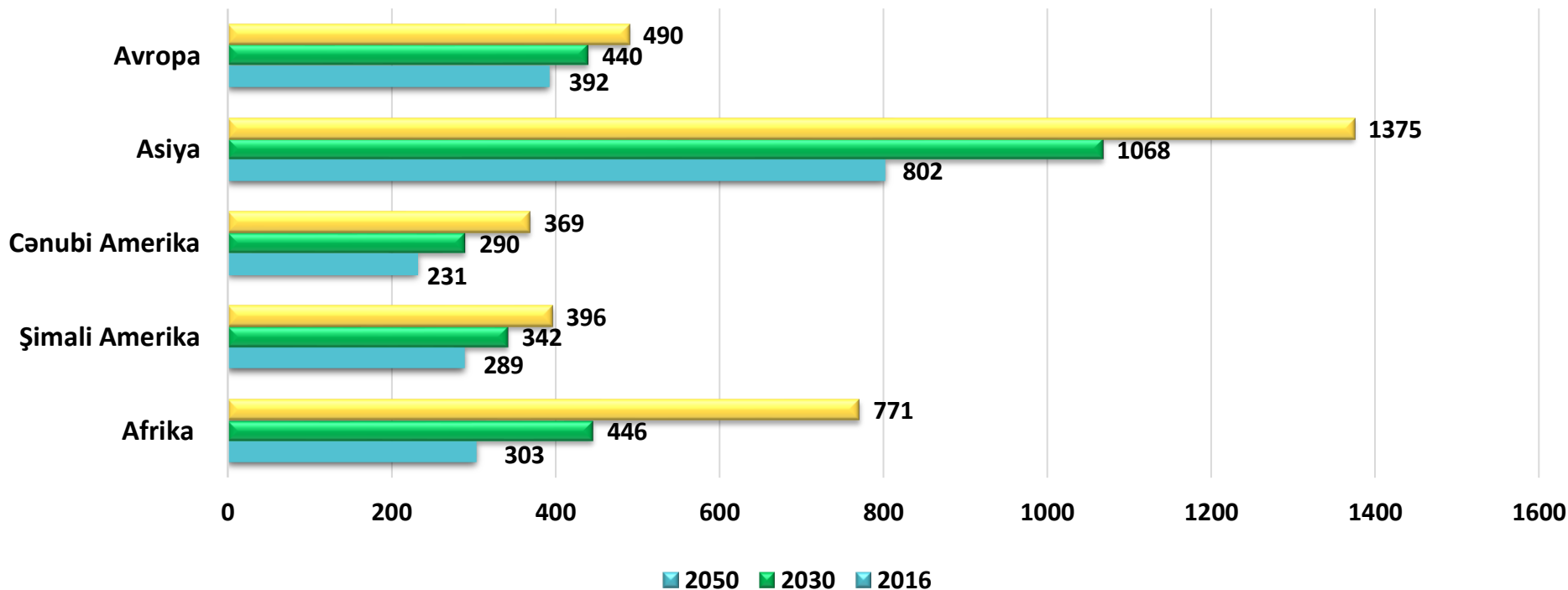
► Məişət tullantılarının əsas hissəsini qida məhsulları təşkil edir, ikinci isə kağız tullantılarıdır.

Məişət tullantılarının növ üzrə təsnifatı

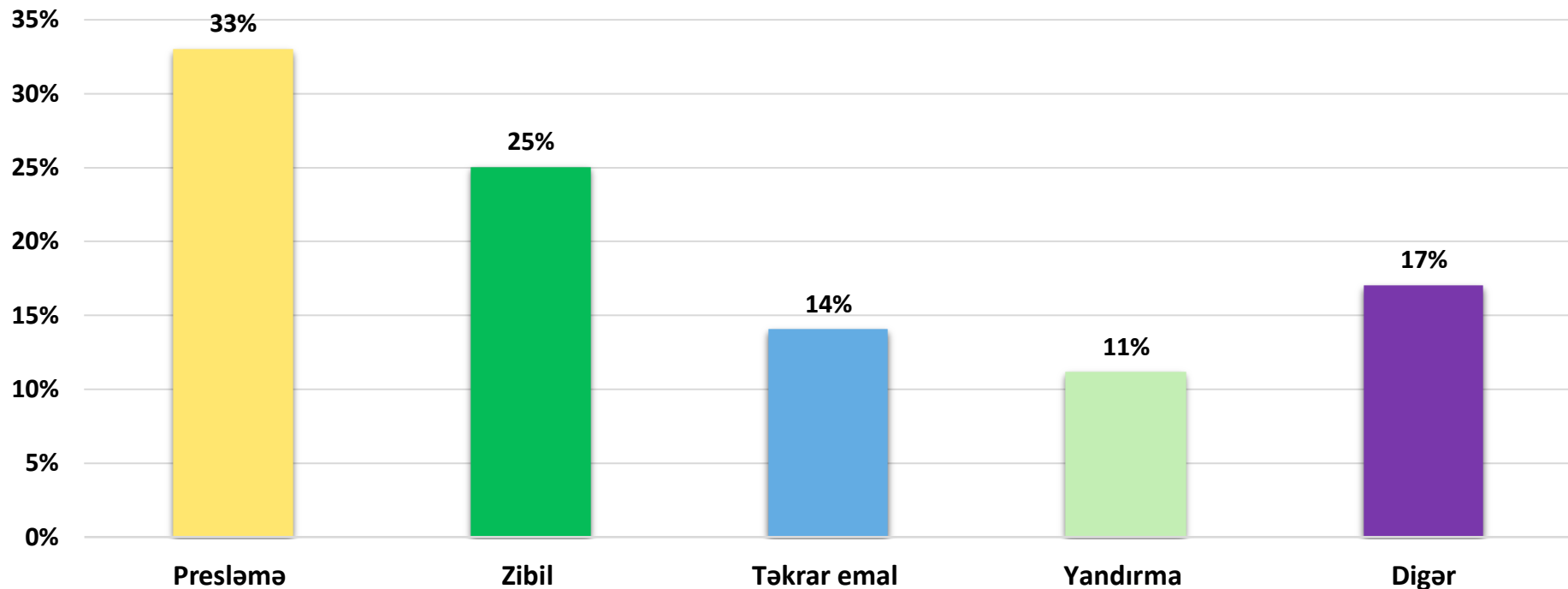
Məişət tullantılarının dünya üzrə gələcək proqnozlarına əsasən tullantıların həcmində kəskin artım müşahidə ediləcək

Məişət tullantılarının dünya üzrə növbəti illərə görə təxminləri (mln ton)

▶ Məişət tullantılarının 33%-i preslənərək saxlanır, 25%-i isə tullantı kimi saxlanır

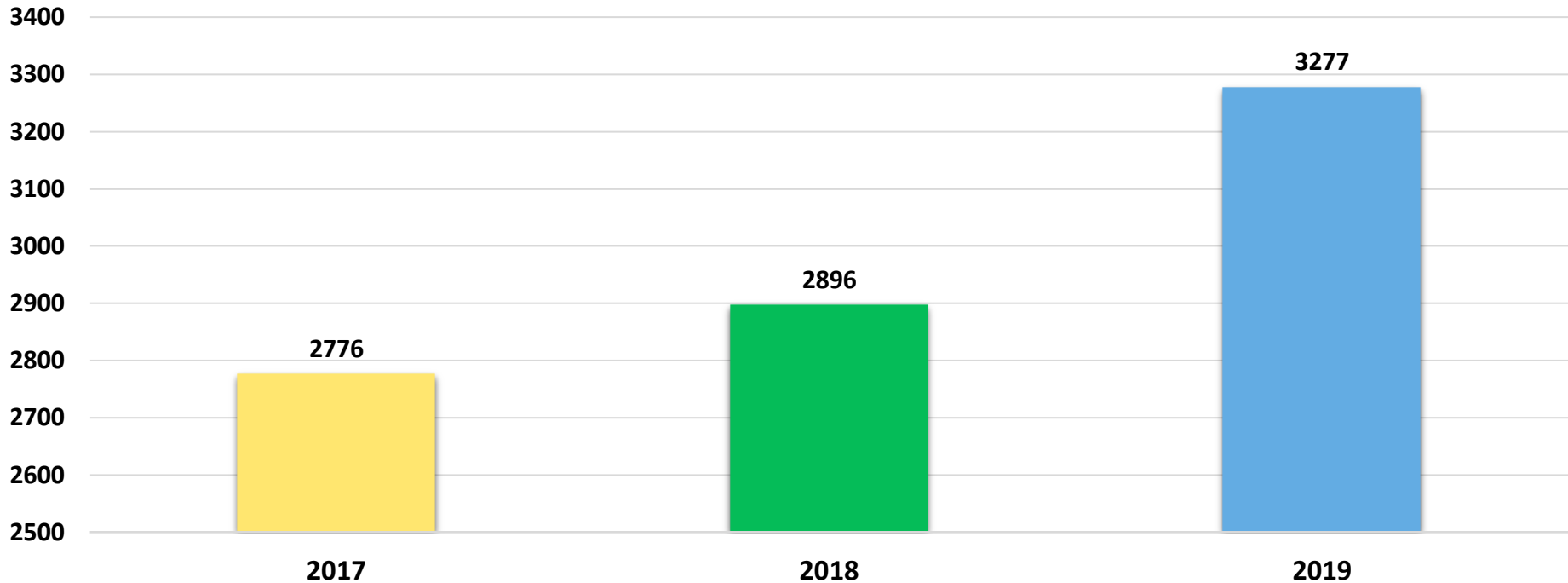
Məişət tullantılarının emal növləri üzrə təsnifatı

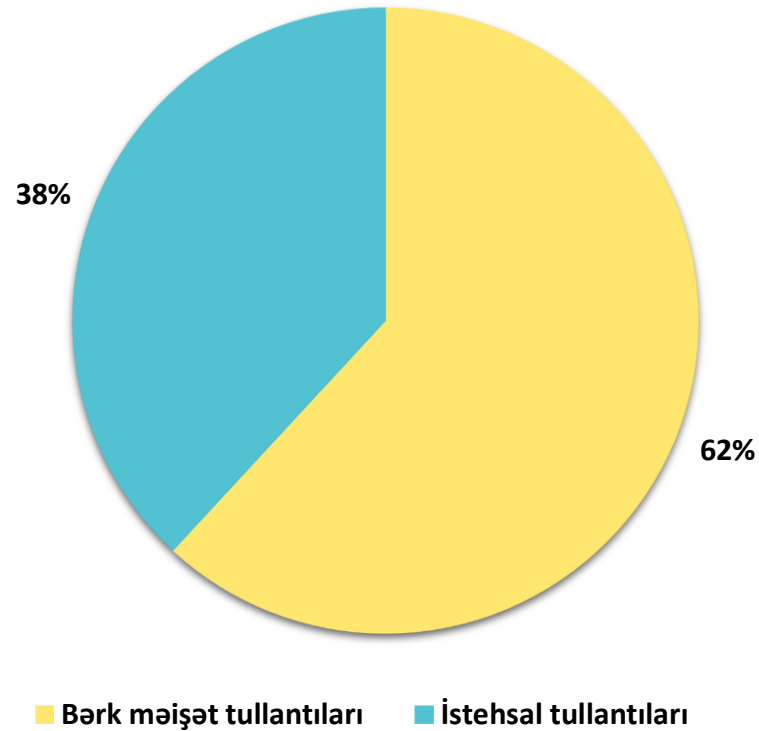
▶ **Statistikalara əsasən illərə görə məişət tullantılarının həcmində artım mövcuddur**

Azərbaycanda məişət tullantılarının həcmnin illərə görə göstəriciləri (min ton)

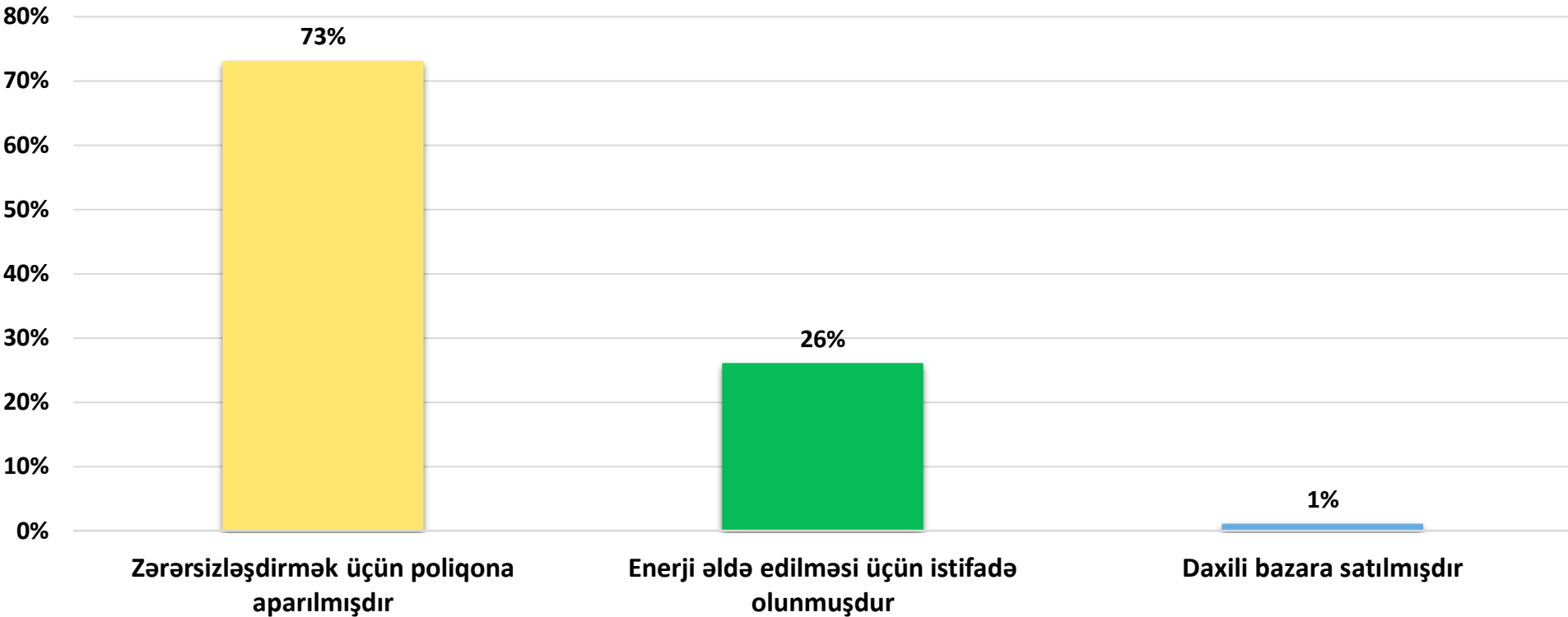
▶ Tullantıların böyük bir hissəsi bərk məişət tullantılarıdır

Azərbaycanda tullantıların növ üzrə bölgüsü (2019)

▶ **Azərbaycanda məişət tullantılarının 73%-i zərərsizləşdirilməyə aparılır**

Azərbaycan məişət tullantılarının emal növləri (min ton)

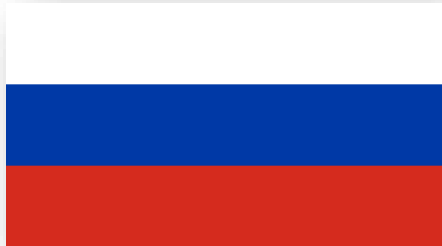

MƏİŞƏT TULLANTILARI KONTEYNERLƏRİNİN SATIŞI

► Azərbaycanca idxal olunan məişət tullantıları konteynerlərinin əsas istehsalçıları

1. Zeyrek konteyner
2. Kayalar Plastik
3. Hedef konteyner
4. Etacopkonteyner
5. Copsan konteyner
6. Osso konteyner
7. Oner konteyner

1. Evrokonteyner
2. Agropark
3. Hozotdel
4. Kravtel
5. Gratan

1. İranplast
2. Razak chemie
3. Sabalan
4. Persian plast

► Azərbaycanda məişət tullantıları konteynerlərinin satış qiymətləri

Bazarda mövcud qiymətlər

NIL group		
Tullantı konteyneri (Zibil qabı)		
No	ÖLÇÜ VAHİDİ	QIYMƏT
1	20 LİTR	25 AZN
2	40 LİTR	30 AZN
3	50 LİTR	40 AZN
4	60 LİTR	45AZN
5	100 LİTR	60 AZN
6	120 LİTR	70AZN
7	240 LİTR	90 AZN
8	1100 LİTR	420 AZN

Sabalan		
Tullantı konteyneri (Zibil qabı)		
No	ÖLÇÜ VAHİDİ	QIYMƏT
1	20 LİTR	30 AZN
2	40 LİTR	35 AZN
3	50 LİTR	45 AZN
4	60 LİTR	50 AZN
5	100 LİTR	65 AZN
6	120 LİTR	75 AZN
7	240 LİTR	95 AZN
8	1100 LİTR	420 AZN

MƏİŞƏT TULLANTILARI KONTEYNERLƏRİNİN İSTEHSAL PROSESİ

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Plastik məişət tullantıları konteynerlərini istehsal edən avadanlıqları ən çox Çindən əldə etmək mümkündür. Çində bu işdə peşəkarlaşmış fabriklər çoxluq təşkil edir, bunlara misal olaraq:

1. Ningbo Haichen Servo Information Technology Co., Ltd.
2. Foshan Powerjet Plastic Machinery Co., Ltd.
3. Ningbo Haijiang Weiye Imp & Exp Co., Ltd.
4. Ningbo Surui Machinery Co., Ltd.

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Plastik konteynerlərin istehsalını vahidləşmiş maşınlarla həyata keçirmək mümkündür. Bu maşınlar plastik materialı qəbul edib, əvvəlcədən təyin olunmuş qəliblərlə uyğun olaraq lazımı ölçülərdə hazırlaya bilir. Avadanlığın tamamı ZN(sink) və PB (qurğuşun) aşağı ərimə temperaturu olan əlvan materialardan hazırlanıb. Burada istifadə olunan hissələrin böyük bir qismi digər maşınlarda geniş istifadə olunduğu üçün hissələri tapmaq çox asandır.

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Plastik məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı maşınları 5 əsas hissədən ibarətdir.

Şəkildə görünən bu avadanlıq ümumi maşının birinci əsas hissəsidir. Burada plastik xammal kimi əridilməyə verilir.

Bu avadanlıqda istehsal zamanı lazım olan qəlibə xammal daxil edilir. Daha sonra burada əridilən plastik növbəti proseslərdə hazırlanmış qəlibə uyğun yığılır.

Əridilmə 190C* - 200C* dərəcədə həyata keçirilir.

Ən son prosesdə qəlib son halına salınmaq üçün kəsim və digər işlər həyata keçirilir.

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Bu hissə əridilmiş plastik materialı qəbul edir. Bu avadanlıq istehsal həcminə görə fərqlənir, istehsal gücü günlük 90 tondan başlayaraq 4000 tonadəkdir. Həmçinin burada əlavə yardımçı avadanlıqlar da var.

► Məişət tullantıları konteynerlərin istehsalı haqqında

Bu avadanlıq ümumi maşının üçüncü hissəsidir.

Burada hazırlanmış qəliblərin ərimiş plastiklə doldurulması həyata keçirilir. Həmçinin hazırlanmış qəliblər avadanlığın içərisində 3-5 dəqiqə aralığında soyudulur və hazır məhsul bu hissədən çıxır.

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Şəkilə görünən iki avadanlıq isə ehtiyat hissələri və qalıblardır.

Qalıblar istehsal edəcəyimiz məhsula, onun ölçülərinə uyğun hazırlanır. Digər kiçik ehtiyat hissələrinin isə hər biri öz vacibliyini saxlamaqla bərabər asan tapılan hissələrdir. Bu gələcək proses zamanı sıradan çıxan hissəsinin tez bir zamanda yenidən əvəzlənməsinə imkanı verir.

Mould

Spare parts

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Məişət tullantıları konteynerləri müxtəlif materiallardan istehsal olunur. Metal tullantı konteynerləri təmizlik və davamlılıq baxımından daha üstündür. Metal zibil qabları qatı bir material olan metaldan hazırlandığı üçün çox uzun müddət istifadə edilə bilər.

Bu qabların qırılması və çatlanması ehtimalı yoxdur. Metal zibil qabları ekoloji təmizliyi təmin etməyə kömək edir. Mənfi tərəfi plastikə nisbətə çəkisinin ağır olmasıdır.

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsalı haqqında

Metal zibil qabları korroziyaya davamlı olan sacdan hazırlanır. Bu zibil qablarının gövdəsi tək parça halında istehsal olunur. Gücünü artıran preslər arxa və ön hissələrə də tətbiq olunur. Zibil örtüyünə və gövdəsinə davamlılıq vermək üçün bu qablara çapraz preslər tətbiq olunur.

Metal tullantı konteynerləri böyük həcmdə olmalıdır. Konteynerlərin alt təbəqəsi sahə ilə qaynaqlandığından, bu qablardakı möhür ən yaxşı şəkildə təmin edilir. Metal zibil qablarında, baza sahəsindəki ağırlığa görə çökmənin qarşısını almaq üçün tədbir alınmışdır. Baza sahəsi ən yaxşı qalın təbəqələrlə dəstəklənir.

► Məişət tullantıları konteynerlərin istehsalı haqqında

Metal tullantı konteynerlərinin bir yerdən digərinə asanlıqla daşınması üçün aşağısında dörd dayaqlı təkəri mövcuddur. Bu çarxlar hər tərəfə dönə bilən təkərlərdir. Bu təkərlərdən birində əyləc xüsusiyyətinə var. Bundan əlavə, bu çarxlar boltlarla bərkidildiyi üçün istənilən vaxt sökülmə imkanına malikdir. Metal zibil qablarının yanlarında zibil maşınları ilə asanlıqla daşına bilməsi üçün tutacaqları vardır.

Metal zibil qabları hazırlanarkən hər şey nəzərə alınır. Həm insanların sağlamlığı, həm də ətrafın təmizliyi qorunmağa çalışılır. Zibil maşınları zibilləri avtomobillərə asanlıqla tökə bilməsi üçün düzəldilib. Böyük üstünlüklərə sahib olan metal tullantı qabları, geniş bir seqmentin ümumi seçimidir.

MƏİŞƏT TULLANTILARI KONTEYNERLƏRİNİN İSTEHSAL FABRİKİNİN YARADILMASI

► Plastik konteynlərin fabrikinin qurulması üçün nələr lazımdır?

1

**ƏMƏK
RESURLARI**

2

**İSTEHSAL
SAHƏSİ**

3

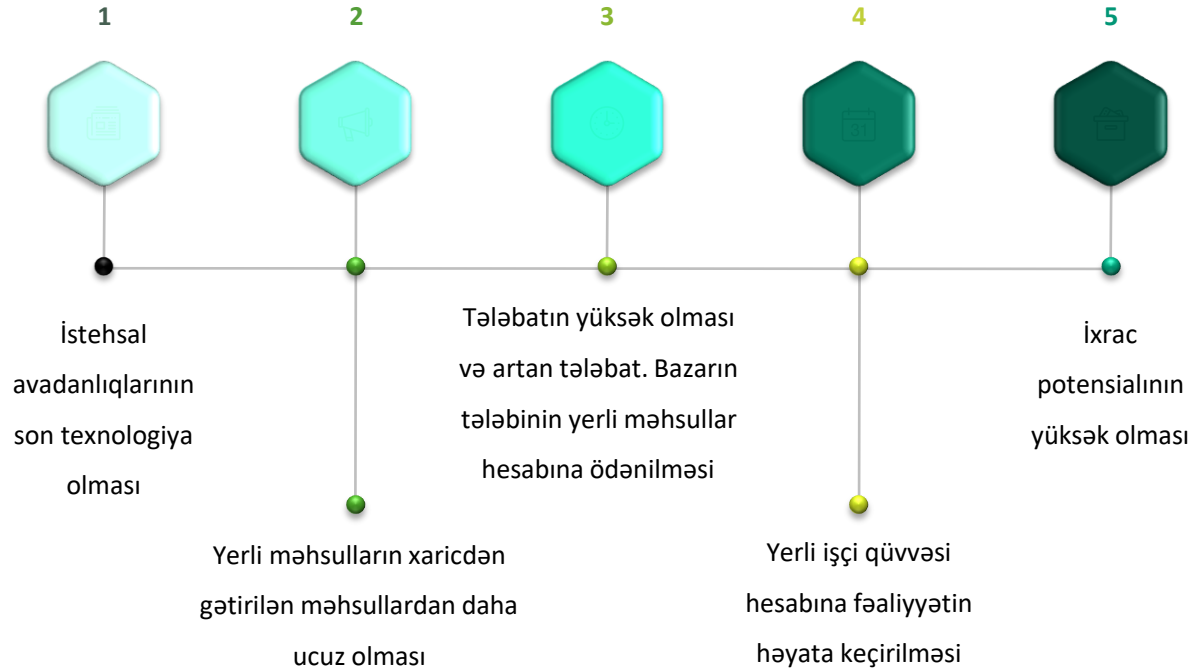
AVADANLIQLAR

4

**MALİYYƏ
RESURLARI**

► Azərbaycanda plastik konteyner fabrikinin yaradılmasının hansı üstünlükləri var?

► Plastik konteyner fabrikinin yaradılması xarici bazardan asılılığı azaldacaq

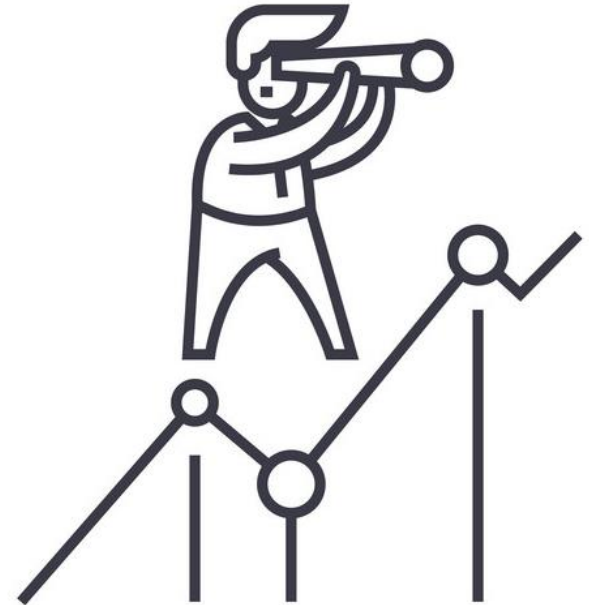

► Məişət tullantıları konteynerlərinin istehsal fabrik üstünlükləri

**Xammalın yerli
istehsal olması**

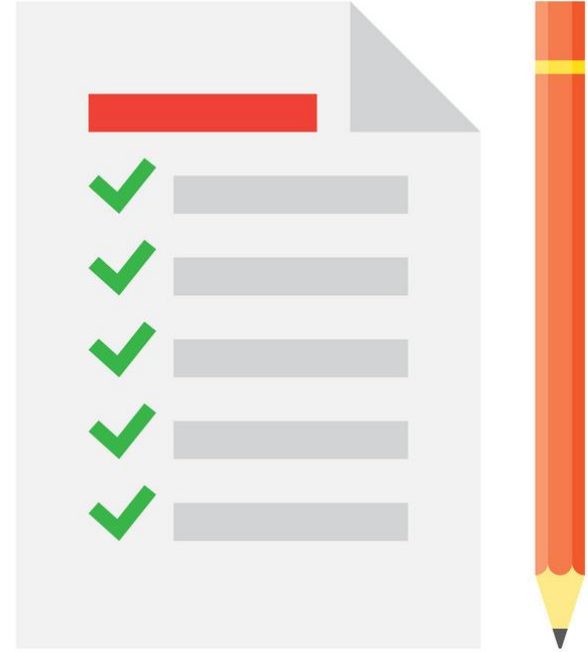
**Prosesin idarə edilməsi
üçün mütəxəssislərin çox
olması**

**İstehsalın tam yerli
olması**

▶ İstehsal fabrikinin tikilməsi zamanı vəsait tələb edən istiqamətlər

- ✓ **Binaların tikilməsi:**
İstehsal binasının tikintisi
Anbar binasının tikintisi
- ✓ **Avadanlıqların alınması:**
Plastik konteyner istehsalı və köməkçi avadanlıqların alınması
- ✓ **Nəqliyyat vasitələtinin alınması**
- ✓ **Konteyner istehsalı üçün xammal və materialların alınması**

▶ Plastik tullantı konteyneri fabrikinin tikilməsi zamanı lazım olan maliyyə

Vəsaitin təyinatı	Ümumi təxmin edilən məbləğ	Miqdar
İstehsal binasının tikintisi	2,000,000	1,000 kv.m
Anbar binasının tikintisi	180,000	1,000 kv.m
Konteyner istehsalı və köməkçi avadanlıqların alınması	7,000,000	2 ədəd
Generator alınması	75,000	1 ədəd
Nəqliyyat vasitələrinin alınması	120,000	3 ədəd
Avadanlıqların alınması (xammal istehsalı üçün)	300,000	

* məbləğlər AZN ilə göstərilmişdir

► Kommunal xərclər içərisində elektrik enerjisi daha çox paya malikdir

Müəssisədə istehsal fəaliyyətinin həyata keçirilməsi zamanı elektrik enerjisi, su, qaz kimi kommunal xərclərdən istifadə ediləcək. Təsərrüfat fəaliyyətinin əsasını elektrik enerjisi təşkil edir. Kommunal xidmətlər üçün nəzərdə tutulmuş xərclər il ərzində fəaliyyətin genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq 1.5-3% arasında arta bilər. İlkin mərhələdə bu xərcin **10,000 – 15,000AZN** aralığında olması proqnozlaşdırılır.

▶ Yanacaq xərclərinin istehsalın sonrakı illərində artması gözlənilir

İlkin mərhələdə fabrikin yaradılması zamanı məhsulların və xammalın daşınması üçün 4 ədəd yük maşının alınması nəzərdə tutulur. Növbəti illərdə istehsalın və fəaliyyətin genişlənməsi ilə əlaqədar olaraq bu xərclər 1.5-2% nisbətində arta bilər. Fəaliyyətin sonrakı illərində istehsalın artması ilə əlaqədar olaraq yeni avtomobillərin istehsala cəlb edilməsi halında xərclərdə artım gözlənilir. İlkin mərhələdə **14,000-18,000 AZN** aralığında xərc olması gözlənilir.

► Rabitə sisteminin düzgün qurulması müəssisənin fəaliyyətinin nizamlanmasında mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Bütün sahələrdə olduğu kimi müəssisədə fəaliyyətin nizamlanması və məlumatların vaxtında ötürülməsi üçün rabitə şəbəkəsinin qurulması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu xərclərə telefon, internet, poçt xərcləri daxildir. Bu xərclər **1,800 - 2,500 AZN** aralığında dəyişilməsi gözlənilir.

► İstehsal edilən məhsulun satışının həyata keçirilməsində reklam mühüm əhəmiyyət kəsb edir

Müəssisənin istehsal etdiyi məhsulların satışının həyata keçirilməsi üçün bir çox kanallardan istifadə nəzərdə tutulub. Rəqəmsal marketingin inkişaf etməsi ilə əlaqədar olaraq sosial media marketingi, Google marketing və broşuralardan istifadə edilə bilər. Bu zaman bu fəaliyyətə çəkilən xərclər illər üzrə 2-3% artması nəzərdə tutulur. Bu sahəyə çəkilən xərclər **25,000 – 40,000 AZN** aralığında olması gözlənilir.

► 30-40 nəfərlik bir plastik konteyner istehsal fabriki üçün 4 mln AZN investisiya lazımdır

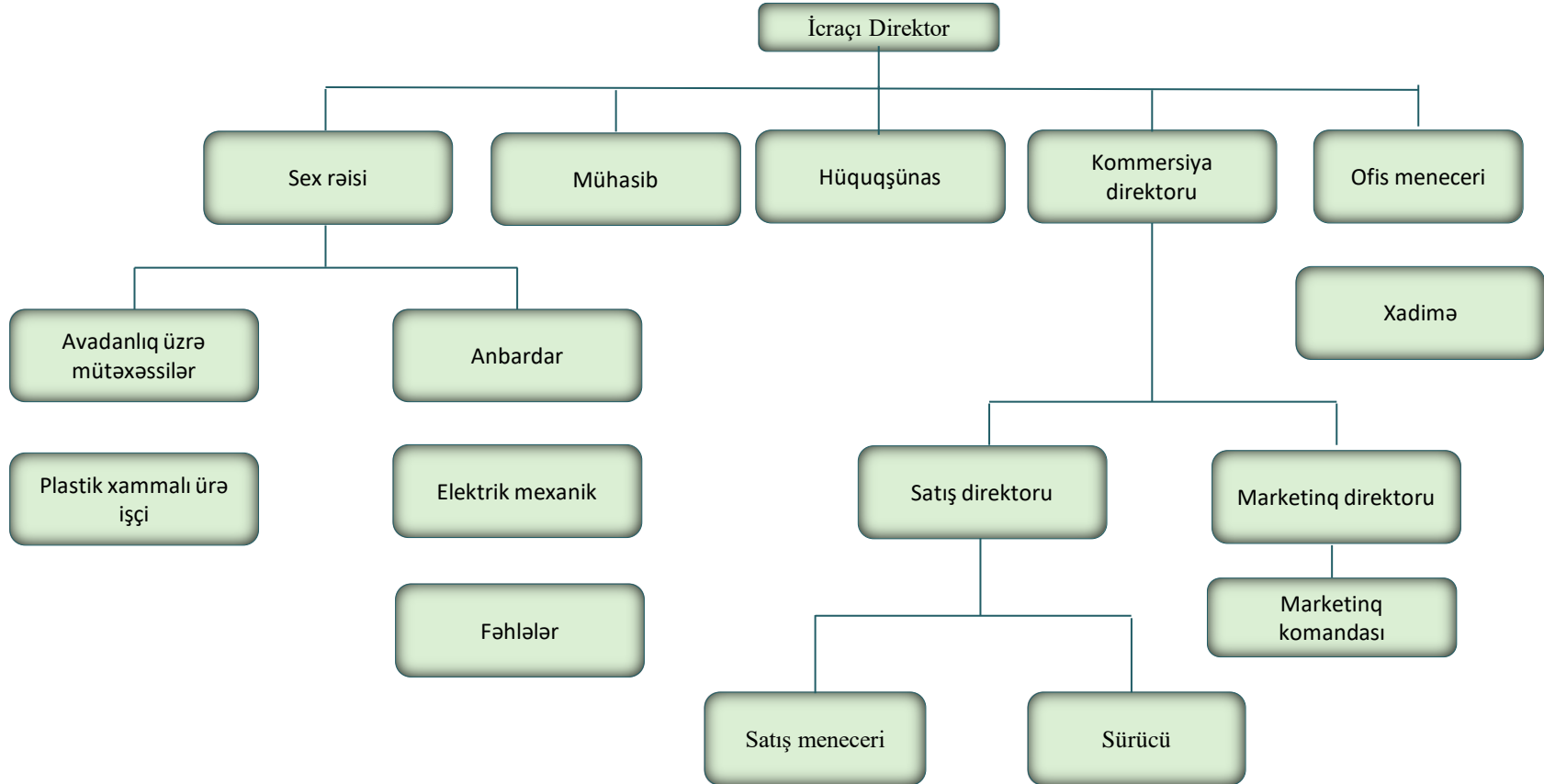

Sıfırdan bir plastik konteyner istehsalı fabrikinin qurulmasına $\approx$ 4 mln AZN lazımdır

Plastik konteyner istehsal fabrikinin qurulması zamanı $\approx$ 30-40 nəfər əməkdaş lazımdır

► Plastik konteyner istehsal fabrikinin strukturu

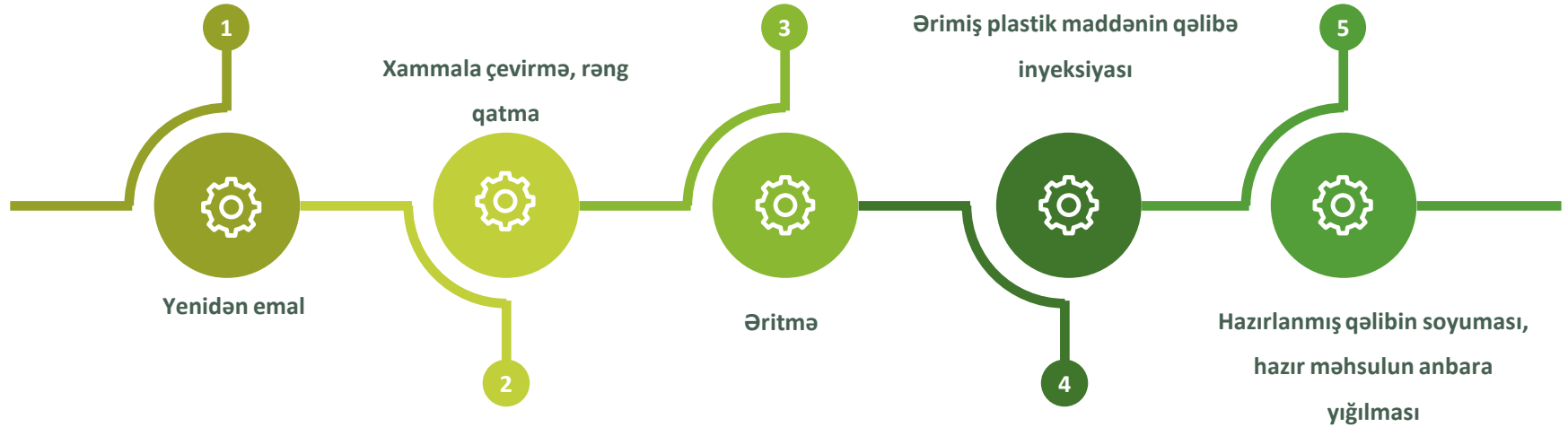

▶ Plastik konteyner istehsal fabriki yaradılan zaman prosesin həyata keçirilməsi üçün təxmini 38 nəfər əməkdaşa ehtiyac var.

Vəzifə	Say	Ortalama Maaş
İcraçı direktor	1	3000 AZN
Mühasib	1	1000 AZN
Hüquqşunas	1	1200 AZN
Kommersiya direktoru	1	2000 AZN
Satış direktoru	1	1200 AZN
Marketing manager	1	1000 AZN
Marketing işçi	1	500 AZN
Satış meneceri	3	700 AZN
Ofis meneceri	1	450 AZN
Sex rəisi	1	1000 AZN
Avadanlıq üzrə mütəxəssis	6	700 AZN
Plastik xammal üçün işçi	4	600 AZN
Fəhlə	6	400 AZN
Anbar şöbəsi	3	400 AZN
Sürücü	3	500 AZN
Elektrik-mexanik	2	600 AZN
Xadimə	2	400 AZN

► Hazırlanan plastik konteynerlər 5 mərhələdən keçir

► **Fabrikdə istehsal olunacaq plastik konteynerlərin növləri müxtəlif ölçülərdədir.**

1100 Litr

600 Litr

240 Litr

120 Litr

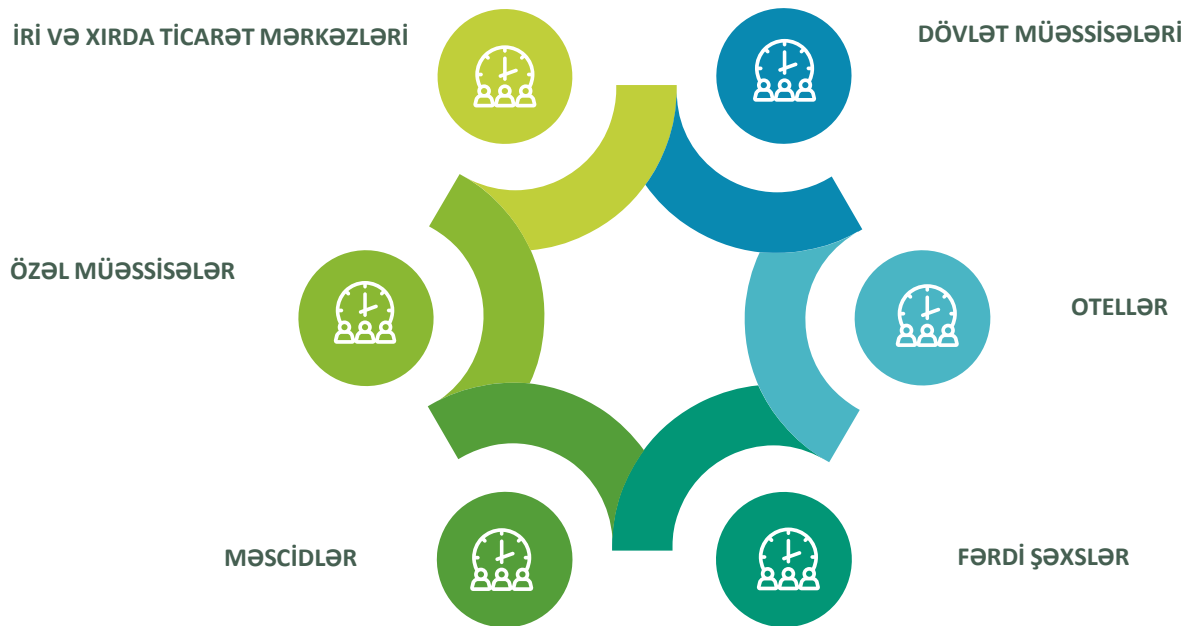

80 Litr

► **Məhsulun potensial istehlakçıları əsasən bələdiyyələr və MTK-lardır.**

MƏİŞƏT TULLANTILARI KONTEYNERLƏRİNİN SWOT ANALİZİ

Güclü tərəflər

№	Başlıqlar
1	Bazar həcmnin genişliyi
2	Sadə biznes modelin olması
3	Davamlı olaraq tullantıların həcmnin genişlənməsi, konteynerlərə tələbin artması
4	İstehsalat prosesinin sadə olması
5	Saxlama müddətinin çox olması
6	Xammalın asan tapılması və yerli istehsal olması
7	Anbarda rezerv məhsul saxlama imkanın çox olması

▶ Zəif tərəflər

No	Başlıqlar
1	Bazarda yerli istehsala etibarın zəif olması
2	Məhsulun və yaxud istehsalçı şirkətlərin bazarda kifayət qədər tanınmaması
3	Müştəri qeydiyyatlarının və müştərilərə xüsusi yanaşmanın zəif səviyyədə olması (CRM və ERP sistemləri ilə iş)
4	Satış edən şirkətlərin məhsul çeşidlərinin az olması
5	Satış edən şirkətlərdə hazır məhsulun az olması
6	Plastik konteynerlərin sınımış hissələrinin olmaması

► İmkanlar

No	Başlıqlar
1	Məişət tullantılarının illərə görə artması, bazarın həcmının böyüməsi
2	İxtisaslaşmış yerli istehsal plastik məişət tullantısı konteyneri istehsal edən fabrikin olmaması
3	Bazarda məişət tullantıları konteynerlərin istifadənin artması
4	Dövlət tenderlərinin çox olması

► Təhlükələr

No	Başlıqlar
1	Xarici istehsal məhsullarının idxalının çox olması
2	Yerli istehsal məhsulun tanınmaması, etibar qazanmaması
3	Plastik konteynerlərin sındırılması və ya yararsız vəziyyətə salınması

PROBLEMLƏRİN HƏLLİ ÜZRƏ TƏKLİFLƏR

► Təkliflər

No	Başlıqlar
1	Yerli plastik tullantılar konteynerlərinə etibarını artırmaq üçün tədbirlər keçirilməli, müəyyən nöqtələrə məhsulları yerləşdirmək lazımdır.
2	Yerli plastik konteynerlərin tanınması üçün marketing fəaliyyətlərinin genişləndirmək, tanıtım üçün planlama etmək lazımdır.
3	Müştərilərlə sistemli iş üçün CRM sistemindən istifadə edilməlidir.
4	Satış şərtlərini və ödəniş şərtlərini yaxşılaşdırma, böyük satış həcmində hissə-hissə satış imkanları yaradılmalı
5	Məhsulun əsas detallarının anbarda rezervinin saxlanması, servis xidmətinin təşkil olunması

► Təkliflər – Servis xidməti üçün

Plastik konteynerlərin servis işinin təşkili

Bazarda istifadə olunan plastik konteynerlərin sınıma ehtimalı çox olan detalları kifayət qədər olsa da onların detallarının tapılması asan deyil. Bunlara konteynerin qapağı, təkər hissəsi, pedal, tutacaq hissəsi aiddir. Bunları ayrıca istehsal edib, sınımış hissələrin təmirini həyata keçirmək lazımdır.